
Stát láká mladé vědce na docentské platy

Stát láká mladé vědce na docentské platy

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

26.4.2011 Hospodářské noviny strana 4 Česko

Věda

Univerzity získají 2,5 miliardy na mzdy nových talentů. Dobré podmínky mají přitáhnout i zahraniční vědce. Vědecká kariéra se pro mladé výzkumné talenty stane mnohem zajímavější než dosud. Ministerstvo školství se jim totiž chystá skokově zvýšit platy.

Na lepší mzdy mladých badatelů a s tím související provoz pracovišť se v příštích třech letech vyhradí celkem 2,3 miliardy korun. Peníze ministerstvo získá z evropských fondů.

„Tímto způsobem bychom mohli na tříleté kontrakty nalákat téměř tisícovku mladých vědců,“ řekl Hospodářským novinám náměstek ministra školství pro výzkum a vysoké školství Jan Koucký.

Nástupní plat mladého vědce po skončení doktorského studia nyní činí zhruba 25 až 40 tisíc korun hrubého. Evropské dotace umožní startovací mzdy zvednout na 40 až 60 tisíc korun měsíčně, tedy na úroveň docentů a profesorů.

„Na pracovištích chybí silná mladá a střední generace vědců. Přitom právě třicátníci jsou ti, kteří v řadě oborů přicházejí s významnými inovacemi a s těmi nejlepšími nápady. Musíme se na ně zaměřit, aby nejneproduktivnější roky své vědecké kariéry chtěli strávit na univerzitním nebo výzkumném pracovišti v České republice,“ říká Koucký. Nebude to pro všechny. Platy mladých vědců ministerstvo nebude zvedat plošně. Vybírat se mají jen ti nejkvalitnější a musí mít nejvýše tři roky po doktorátu.

Univerzity teď mají čas do konce května, aby zaslaly návrh, kolik lidí a na jaké konkrétní výzkumné projekty chtějí přijmout. Pak vypíše výběrová řízení, jejichž průběh a výsledky bude ministerstvo školství vyhodnocovat. Teprve poté školám pošle peníze.

„Platy budou opravdu dobré. Usilujeme o to, aby se do konkurzů promítla mezinárodní konkurence. Výběrová řízení na tyto pozice školy vypíší nejen v rámci Česka, ale i v jiných zemích,“ upřesňuje Koucký.

Podle něj by univerzity mohly na výhodné platové podmínky nalákat šikovné výzkumníky například ze zemí střední a východní Evropy, kde je perspektivní uplatnění ve vědě obtížné. „Problémy s uplatněním ve výzkumu mají ovšem i mladí lidé v západní Evropě. Neříkám, že se nám odsud podaří přilákat ty nejlepší talenty, ale některé zajímavé uchazeče určitě získáme,“ říká náměstek.

Praha bude bita. Univerzity budou samozřejmě moci přijmout i talenty ze svých řad. Má to však háček; jejich vlastní doktorandi budou moci tvořit nejvýše polovinu. Ostatní musí být ze zahraničí nebo z jiných škol a pracovišť. „To se mi velmi zamlouvá. Na fakultách to oživí krev, nebude to sebeopylování. Dostaneme tak šanci získat kvalitní lidi z celé republiky,“ říká rektor Vysokého učení technického v Brně Karel Rais.

Peníze na nábor mladých talentovaných vědců ministerstvo může dát pouze mimopražským univerzitám. Vyžadují to tak podmínky Evropské unie, program JWE vypsáný na podporu regionů. Pražské školy se tudíž bojí, že jim ty regionální „vyzobají“ nejlepší mozky.

„To je dost možné. Ty peníze je samozřejmě budou lákat. Vzhledem k tomu, že nemáme žádné rezervní fondy, tomu těžko budeme moci konkurovat,“ obává se proděkan **Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy** Jiří Zima.

„Je nám jasné, že pražským univerzitám musíme vzniklou nevýhodu nějak kompenzovat. Tak vysokou částku ze státního rozpočtu sice dohromady nedáme, ale připravujeme alespoň částečné kompenzační programy pro pražské školy,“ říká náměstek Koucký.

Evropské dotace na vysoké platy mladých vědců vystačí na tři roky. Zhruba za tu dobu už budou stát špičková vědecká centra za evropské miliardy, o kterých Evropská komise rozhoduje právě v této době. Jedno z nich, unikátní laser ELI v Dolních Břežanech u Prahy, už razítko od komise dostalo.

Ministerstvo školství věří, že se nalákaní výzkumníci po třech letech přesunou právě do těchto center, která je budou platit ze svého.

Peníze pro talenty 2,5 miliardy korun

Univerzity dostanou v příštích třech letech 2,5 miliardy korun na zvýšení platů mladých vědců. Zaplatí to Evropská unie.

Docentské platy Mladí výzkumníci, kteří jsou maximálně tři roky po doktorátu, budou nově brát 40 až 60 tisíc korun hrubého, tedy o polovinu více, než dosud.

Vědci z ciziny Slušné platy mohou podle ministerstva školství přilákat i zahraniční odborníky, zejména ze zemí střední a východní Evropy.

1,5 % HDP

Český stát dává do vědy a výzkumu 1,5 % hrubého domácího produktu. To je podprůměr EU.

Právě třicátníci jsou ti, kteří v řadě oborů přicházejí s významnými inovacemi a s těmi nejlepšími nápady. Musíme se na ně zaměřit. Jan Koucký náměstek ministra školství